

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI
O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETINING
JIZZAX FILIALI

**ZAMONAVIY INNOVATSION
TADQIQOTLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI
VA RIVOJLANISH
TENDENSIYALARI:
YECHIMLAR VA ISTIQBOLLAR
RESPUBLIKA ILMIY-TEXNIK
ANJUMAN MATERIALLARI
TO'PLAMI**

15-16-MAY
2026-YIL

Google
Scholar

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI O‘ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI**

**ZAMONAVIY INNOVATSION TADQIQOTLARNING DOLZARB
MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: YECHIMLAR
VA ISTIQBOLLAR**

*mavzusidagi Respublika ilmiy-texnik anjuman materiallari to‘plami
(2026-yil 15-16-may)*

JIZZAX-2026

hujjatlarini tayyorlashdagi murakkabliklar, yer ajratish jarayonlarining uzoq davom etishi, moliyaviy kafolatlarning yetarli emasligi, mahalliy hokimiyat va xususiy sektor o'rtasidagi muvofiqlashtirish muammolari kabi omillar to'sqinlik qilmoqda.

Turizm infratuzilmasiga investitsiyalarni jalb qilishda soliq imtiyozlari va yengilliklari muhim ahamiyatga ega. O'zbekistonda 5000 gektar yer mehmonxonalar va turistik obyektlar qurish uchun auksionga qo'yilmoqda, yer uchun to'lov olinmaydi, davlat esa loyihada ulushdori sifatida ishtirok etadi. Tadbirkor bu ulushni 10 yil ichida qaytarib sotib olishi yoki oldindan to'lab, 20 foizlik chegirmaga ega bo'lishi mumkin. Ushbu mexanizm tadbirkorlarning boshlang'ich xarajatlarini sezilarli darajada kamaytiradi va investitsiya loyihalariga qiziqishni oshiradi.

Bundan tashqari, mehmonxonalar uchun turistik yig'im poytaxt va yirik markazlardan tashqarida bekor qilingan, bu esa hududiy rivojlanishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Mehmonxona va oilaviy mehmon uylari o'rtasida 1 million dollarlik mukofot jamg'armasiga ega tanlov o'tkazilishi esa sifat va raqobatbardoshlikni oshirishga qaratilgan muhim rag'batdir.

Turizm infratuzilmasiga investitsiyalarni jalb qilish murakkab va ko'p qirrali jarayon bo'lib, uni samarali amalga oshirish turli mexanizmlarning uyg'unligini talab qiladi. Mamlakatimizda turizm infratuzilmasini rivojlantirishga qaratilgan moliyaviy qo'llab-quvvatlash (imtiyozli kreditlar, subsidiyalar), institutsional mexanizmlar (davlat-xususiy sheriklik, qulay qonunchilik bazasi) va infratuzilmaviy yengilliklar (yer va soliq imtiyozlari) orqali ijobiy natijalarga erishilmoqda.

Biroq, investitsiyalarni jalb qilishda mavjud to'siqlarni bartaraf etish, jumladan, qonunchilik va tartibga solish tizimini takomillashtirish, loyiha hujjatlarini tayyorlash jarayonlarini soddalashtirish kabi masalalarga alohida e'tibor qaratish lozim

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Modulli mehmonxonani qurish va jihozlash uchun subsidiya ajratish tartibi to'g'risidagi vaqtinchalik nizomni tasdiqlash haqida"gi qarori. Lex.uz.

2. Fergana Agency. (2025). Uzbek Authorities Expand Support Measures for Companies in IT and Tourism

3. Biletska, N. (2024). Attracting investments for the development of the tourism sector: Institutional aspect. *Innovation and Sustainability*, 4(3), 160-168.

TADQIQOTCHILIK KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING ELEKTRON-DIDAKTIK TA'MINOTI

Axatqulov Anvar Almasovich

Jizzax davlat pedagogika universiteti o'qituvchisi,

axatqulovanvar3@gmail.com,

Abdualimova Muattar Akmal qizi

Jizzax davlat pedagogika universiteti talabasi

muattarabdualimova6@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada oliy ta'limda tadqiqotchilik kompetensiyasini rivojlantirishda elektron-didaktik ta'minotning roli, tuzilmasi va amaliy qo'llanilish

usullari tahlil qilinadi. Maqolada e-learning vositalari, raqamli resurs bazalari va interfaol topshiriqlar orqali talabalarning ilmiy-tadqiqot ko'nikmalarini shakllantirishning metodologik asoslari yoritiladi.

Kalit so'zlar: *tadqiqotchilik kompetensiyasi, elektron-didaktik ta'minot, e-learning, raqamli resurslar, ilmiy-tadqiqot ko'nikmalari, interfaol o'qitish.*

KIRISH

Zamonaviy oliy ta'lim oldida turgan eng dolzarb vazifalardan biri — kelajak mutaxassislarida tadqiqotchilik kompetensiyasini shakllantirish va rivojlantirishdir. UNESCO ning "Ta'lim — 2030" dasturi hamda O'zbekiston Respublikasining "Yangi O'zbekiston" strategiyasida ilmiy-tadqiqot faoliyatiga tayyorgarlik ko'rgan kadrlar tayyorlash ustuvor yo'nalish sifatida belgilangan. Biroq an'anaviy ta'lim metodlari doirasida ushbu maqsadga erishish imkoniyatlari cheklangan: vaqt taqchilligi, laboratoriya resurslarining yetarli emasligi va individual farqlarni hisobga olishning qiyinligi — bularning barchasi elektron-didaktik ta'minotni joriy etishni ob'ektiv zaruriyatga aylantiradi.

Elektron-didaktik ta'minot — bu o'quv maqsadlariga muvofiq ishlab chiqilgan, o'quvchi-talaba faoliyatini raqamli muhitda yo'naltiruvchi, nazorat qiluvchi va baholashni avtomatlashtiradigan didaktik vositalar, resurslar va metodlar majmuasidir. Jizzax davlat pedagogika universitetida ushbu yo'nalishda olib borilgan amaliy tajribalar shuni ko'rsatadiki, elektron-didaktik ta'minotni to'g'ri joriy etish talabalarning tadqiqotchilik faolligini o'rtacha 2,3 barobar oshiradi.

ELEKTRON-DIDAKTIK TA'MINOTNING TUZILMASI VA VAZIFALARI

Tadqiqotchilik kompetensiyasini rivojlantirishga yo'naltirilgan elektron-didaktik ta'minot bir necha o'zaro bog'liq komponentdan iborat bo'ladi. Birinchi komponent — raqamli resurs bazasi: ilmiy maqolalar, video ma'ruzalar, elektron darsliklar, interaktiv sxemalar va real tadqiqot natijalari bilan boyitilgan onlayn kutubxona. Google Scholar, ResearchGate, Ziyonet va Cyberleninka kabi platformalar bilan integratsiya bu bazani yanada kuchaytiradi. Ikkinchi komponent — elektron tadqiqot muhiti: virtual laboratoriyalar (PhET, Labster), statistik tahlil dasturlari (SPSS, R Studio), vizualizatsiya vositalari (Tableau, Power BI) va hamkorlikdagi ish platformalari (Overleaf, Notion). Uchinchi komponent — interfaol baholash tizimi: Moodle, Google Forms, Kahoot! va Padlet asosida tuzilgan formativ va summativ baholash modullari.

JDPU amaliyotida tadqiqotchilik kompetensiyasini shakllantirish uchun maxsus elektron kurs modeli ishlab chiqilgan bo'lib, u uchta bosqichni o'z ichiga oladi. Birinchi bosqich — motivatsion-kognitiv bosqich: talabalar real ilmiy muammo bilan tanishadi, gipoteza shakllantiradilar va adabiyotlar sharhi yozadilar. Ikkinchi bosqich — amaliy-tadqiqot bosqichi: raqamli vositalar yordamida ma'lumot to'playdilar, tahlil qiladilar va xulosalar chiqaradilar. Uchinchi bosqich — reflektiv-kommunikativ bosqich: natijalarni onlayn taqdimot sifatida himoya qiladilar va tengdoshlari bilan muhokama etadilar. Ushbu uch bosqichli model Bloom taksonomiyasining barcha darajalarini qamrab oladi.

Sun'iy intellekt asosidagi vositalar — xususan, ChatGPT, Perplexity AI va Semantic Scholar — talabalarning adabiyotlar bilan ishlash samaradorligini sezilarli oshirmoqda. Biroq bu vositalar tadqiqotchi fikrlashni o'rnini bosa olmaydi: ular faqat

axborot izlash va dastlabki tahlil bosqichlarida ko'mak beradi. Muhim pedagogik masala shundaki, o'qituvchi talabaga AI vositalaridan maqsadga muvofiq, tanqidiy tafakkur bilan foydalanishni o'rgatishi shart.

AMALIY TAVSIYALAR VA NATIJALAR

JDPU da 2023—2024 o'quv yilida o'tkazilgan pedagogik tajriba shuni ko'rsatdiki, elektron-didaktik ta'minotdan foydalangan guruhlar an'anaviy guruhlar bilan solishtirganda quyidagi ko'rsatkichlarga erishdi: talabalarning ilmiy maqola yozish ko'nikmasi 48% ga oshdi; tadqiqot gipotezasini mustaqil shakllantirish qobiliyati 56% ga yaxshilandi; statistik tahlil usullarini amalda qo'llay olish 64% ga o'sdi. Bu natijalar elektron-didaktik ta'minotning nafaqat bilim uzatish, balki chuqur kognitiv kompetensiyalarni rivojlantirishdagi samaradorligini tasdiqlamoqda.

Elektron-didaktik ta'minotni muvaffaqiyatli joriy etish uchun bir necha strategik tavsiya ilgari suriladi. Birinchidan, har bir fan uchun tadqiqotchilik yo'nalishidagi alohida elektron modul ishlab chiqilishi lozim. Ikkinchidan, o'qituvchilar raqamli didaktika bo'yicha muntazam malaka oshirish kurslaridan o'tishlari kerak. Uchinchidan, talabalar faoliyatini kuzatish (learning analytics) tizimi joriy etilishi shart — bu erta ogohlantirish va individual qo'llab-quvvatlash imkonini beradi. To'rtinchidan, universitetlararo virtual tadqiqot loyihalari platformasi tashkil etilsa, talabalarning ilmiy hamkorlik tajribasi sezilarli kengayadi.

XULOSA

Tadqiqotchilik kompetensiyasini rivojlantirishning elektron-didaktik ta'minoti — bu oddiy raqamli darsliklar to'plami emas, balki maqsadli pedagogik arxitektura asosida qurilgan, talabaning ilmiy tafakkurini bosqichma-bosqich shakllantiruvchi kompleks tizimidir. Raqamli transformatsiya sharoitida ushbu tizimni to'liq o'zlashtirib, respublika miqyosida keng joriy etish — O'zbekiston oliy ta'limini jahon ilmiy hamjamiyatiga integratsiya qilishning muhim sharti bo'lib qolmoqda. JDPU da to'plangan tajriba ushbu yo'nalishda respublika bo'yicha metodologik asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni. — Toshkent, 2022.
2. Khutorskoy A.V. Klyuchevye kompetentsii i obrazovatelnyye standarty. — Moskva: Eydos, 2002. — 58 s.
3. Anderson L.W., Krathwohl D.R. A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing. — New York: Longman, 2001. — 352 p.
4. Garrison D.R. E-Learning in the 21st Century: A Community of Inquiry Framework. — Routledge, 2017. — 194 p.
5. Axatqulov A.A. Talabalar tadqiqotchilik faolligini raqamli muhitda oshirish // JDPU Ilmiy axborotnomasi. — 2024. — №3. — 38—44-betlar.
6. UNESCO. Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives. — Paris: UNESCO, 2017.
7. Mayer R.E. Multimedia Learning. 2nd ed. — Cambridge University Press, 2009. — 320 p.